

Plan van Aanpak 2024 – 2025 Arte, Maisdijk 4, 5704 RM Helmond

Stap	Risico/issue	Actiepunt	Doelstelling	Wanneer	Wie	
1.1. Formuleren van beleid	Vanuit het FVO project "Improving the black granite supply chain from the Netherlands to Zimbabwe" wordt ons (IMVO) beleid en Code of Conduct (Due Diligence screening) opnieuw beoordeeld door derden	Evaluatie of wet- en regelgeving is veranderd op het gebied van IMVO en due diligence en passen op IMVO beleid aan op basis van deze veranderingen.	Voldoen aan internationaal vastgestelde regels en normen	Doorlopend en afgerond v.w.b. Zimbabwe.	MT	
1.2. Integreren van IMVO in bedrijfsvoering	Niet alle medewerkers zijn bekend met het IMVO-beleid	Periodiek bespreken in diverse overleggen, ontbijtsessies en via onze Bundelingapp Training SPVO door Edwin Koster (MaxValue)	Al onze medewerkers moeten een basiskennis hebben van IMVO	Doorlopend November 2025	MT + Personeelszaken Inukshuk, Inkoop, Duurzaamheidsmanager	
	Bereidheid een "declaration of origin" (format TruStone) te overleggen bij elke levering	Bij elke levering wordt de leverancier om een getekende en volledig invulde "declaration of origin" gevraagd	Van al het ingekochte materiaal is een up-to-date overzicht waar het materiaal vandaan komt	Doorlopend	Inkoop	
2.1. Overzicht productieketen	LCA van al ons natuursteen: we hebben nog geen volledig inzicht in de CO ² uitstoot van onze natuursteenketen	Naast de herkomst ook de CO ² -impact van het verwerken van al ons natuursteen inzichtelijk maken	De CO ² -impact van onze natuursteenketen inzichtelijk hebben	Doorlopend	MT, Inkoop en Duurzaamheidsmanager	
2.2. In kaart brengen van risico's	Volgens de MVO-risico checker van MVO Nederland en TruStonerapporten zijn er risico's rond granietwinning in India, Zimbabwe, Brazilië en Zuid-Afrika	Waar we nog geen inzicht hebben in fabrieken en groeves (door eigen bezoeken en audits) het inzicht vergroten via verdieping van de dialoog met onze leveranciers. Via de MVO risico checker risico's in Zuid-Afrika in kaart brengen	Een duidelijke risicoanalyse hebben van materialen die we importeren (direct of indirect) en daardoor reputatieschade voorkomen die het gevolg kan zijn van risico's die we niet kennen	Doorlopend Risico's tijdens evaluatie-gesprekken telkens aan de orde stellen bij desbetreffende leveranciers en groothandel.	Inkoop + leveranciers en in India o.a. met audit-organisatie	
	Er zijn non-compliances geconstateerd n.a.v. audit(s) bij leverancier(s)	Systematisch aanpakken van non-compliances: - Auditresultaten bespreken - Verbeterplan opstellen - Evalueren	Geen major non-compliances n.a.v. een audit 100% audits van alle fabrieken waar we inkopen	Doorlopend 2025	Leverancier i.o.m. audit-organisatie	
2.3. Prioriteren van risico's	We hebben meer risico's aangetroffen dan we kunnen aanpakken	Het prioriteren van risico's op basis van ernst en waarschijnlijkheid Het betrekken van belanghebbenden bij het prioriteren van risico's	Ernstigste risico's eerst aanpakken Geloofwaardig zijn in onze aanpak van risico's	Doorlopend Doorlopend	MT MT	
3. Actieplan	Land	Risico				
	India	Kinderarbeid	Deelnemen aan collectief project in de regio.	Onderwijs voor alle kinderen	Alle kinderen naar school. Binnen 5 jaar geen kinderarbeid in groevegebied Korte en middellange doelstellingen zijn opgenomen in het projectplan FBKII (Child Labour Free zone)	CEO heeft maandelijks contact met lokale NGO die het project uitvoert + evt. audit organisatie
	India	Leefbaar loon en/of vrijheid van vakvereniging	Dialogo met leverancier(s) om hierover (proces) afspraken maken. Trainingen/Voorlichting arbeidsrechten aan zoveel mogelijk werknemers Dialogo met lokale organisaties voortzetten om kennis rond leefbaar loon in projectgebied te vergroten	Bijdragen aan het structureel verankeren van sociale dialoog zodat werkgevers en werknemers in India zelf problemen beter kunnen aanpakken	Doorlopend Periodiek in de komende jaren (2021, 2022, 2023, 2024 en 2025)	MT, leverancier i.o.m. audit organisatie En meeting TruStone
	India	Discriminatie en gender	Ervoor zorgen dat de leverancier de aanwezige "polities" hieromtrent daadwerkelijk naleven	Geen of zo weinig mogelijk discriminatie voor zover cultureel mogelijk	Controle d.m.v. aangekondigde en on-	MT, leverancier i.o.m. audit organisatie

					aangekondigde jaarlijkse audits	
	India	Gedwongen arbeid onder migranten arbeiders	Onderzoek onder migranten arbeiders; waar komen ze vandaan, hoe worden ze geworven, wie of hoe worden salarissen betaald etc. - Bewustwording bij migranten creëren - Voorlichting hierover geven -Terugdringen	Geen gedwongen arbeid onder migranten arbeiders in 2026.	In 2026	MT, leverancier i.s.m. NGO en audit organisatie
	India	Veiligheid en gezondheid	Trainings op gebied van Health and Safety; zorgen voor voldoende beschermingsmateriaal (project FBKII; stopt december 2025) Audit organisatie heeft ons attent gemaakt over een ongeval in een groeve (niet zijnde de groeve van onze leverancier)	Zorgen voor goede werkomstandigheden en werkomgeving Samen kijken hoe we de gedupeerden (achterblijvers) financieel kunnen ondersteunen.	Periodieke trainingen in de komende jaren(2021, 2022,2023, 2024 en 2025); Lopend 2025	MT, leverancier i.o.m. audit organisatie MT, TruStone
	India	Milieu	Milieu bespreekbaar maken op basis van een audit en/of eigen locatiebezoek. Dit onderwerp ook aan de orde stellen tijdens conference calls en inkoop	De fabriek in India waarmee we samenwerken heeft dit blijktbaar op orde. Dit beoordelen tijdens een eigen locatiebezoek, hierover rapporteren en indien nodig dit met de eigenaren bespreken	Jaarlijks	MT, leverancier i.o.m. audit organisatie
	Zimbabwe	Gebrek aan inzicht in de toeleveringsketen "zwart" graniet Fase A: is de impact assessment om de MVO-risico's te identificeren, de onderliggende oorzaken te achterhalen en de manier waarop de bedrijven met elkaar verbonden zijn. Fase B: is bedoeld om de vastgestelde maatregelen ter aanpak van de MVO-risico's uit te voeren en om due dilligence structureel te verankeren binnen de deelnemende bedrijven.	Risicoprioritering mede a.d.h.v. audits Het aanpakken van de belangrijkste risico's die door de bedrijven in hun toeleveringsketens. Dit zal gebeuren op een genderbewuste manier, in in lijn met de UNGP's en de OESO-richtlijnen. Prioriteren van de belangrijkste risico's die aangepakt moeten worden. Aanpak van de belangrijkste risico's in de toeleveringsketen van zwart graniet	Due Diligence; risico prioritering Trainings verzorgen voor werknemers (alle werknemers die betrokken zijn bij de toeleveringsketen) om hen te helpen activiteiten te begrijpen en uit te voeren om MVO-risico's te verminderen. Communicatieplan MVO-aspecten. Beoordelen op welke manieren de deelnemende bedrijven mogelijk bijdragen aan het verergeren van risico's die al bekend zijn bij de bedrijven, zoals corruptie, landroof, enz. Een actieplan opstellen om de risico's aan te pakken en bijhouden hoe deze acties en risico's aan te pakken. Communicatie over de geïdentificeerde risico's en communicatie over de inspanningen om deze te verminderen. Tijd en financiële bijdrage leveren Belangrijke mensenrechten-schendingen: * schending landrechten * aantasting milieu	Fase A afgerond 30 oktober 2024 Fase B uitgesteld	Leverancier met aantal TruStone leden en ook via XertifiX en lokale ngo's.

				<ul style="list-style-type: none"> * gedwongen verhuizingen en uitzettingen * discriminatie * schendingen van arbeidsrechten, waaronder Kortetermijncontracten *ontzegging van het recht om zich te organiseren en het recht op collectieve onderhandelingen * corruptie * niet-naleving van gezondheids- en veiligheidsnormen voor werknemers * blootstelling aan vervuiling en vervuiling van de leefomgeving 		
	Brazilië	Gebrek aan inzicht in risico's in onze ketens	Gesprek aangaan met onze leverancier over de risico's in de keten daar op basis van TruStone risicoanalyse.	We weten wat er speelt in onze keten en geven aan onze leverancier mee dat we het belangrijk vinden er aandacht voor te hebben en samen trachten aan te pakken waar mogelijk.	Vanaf 01-12-2023	MT
	Brazilië & India	Slechte arbeidsomstandigheden in de natuursteenketens in India en Brazilië.	<p>Concrete en blijvende verbeteringen realiseren in de arbeidsomstandigheden in de natuursteenketens in India en Brazilië door:</p> <p>Een supply chain-benadering, gericht op samenwerking met TruStone-bedrijven, hun leveranciers en andere belangrijke actoren om verantwoord ondernemen te bevorderen.</p> <p>Een gebiedsgerichte benadering, geleid door projectpartners die direct met werknemers en gemeenschappen in India en Brazilië samenwerken.</p> <p>Dialog met leverancier(s) om hierover (proces) afspraken maken.</p> <p>Trainingen/Voorlichting (arbeids)rechten aan zoveel mogelijk werknemers geven.</p>	<p>Gevaarlijke en ongezonde werkomstandigheden</p> <p>Gebrek aan toegang tot basis (arbeids)rechten en sociale zekerheid</p> <p>Onderdrukking van vakbondrechten en gebrek aan toegang tot klachtenkanalen</p> <p>Kinderarbeid</p>	Vanaf 01-01-2026	Arisa, FNV, NGO's, TruStone leden (incl. Arte)
4. Evalueren	In 2023 hebben we het derde Plan van Aanpak voor TruStone opgesteld	Evalueren van de voortgang van de maatregelen uit ons vorige Plan van Aanpak	Alle actiepunten zijn afgehandeld	Eind 2025	MT	
	Volgens de leverancier is er geen kinderarbeid in zijn groeve	Belanghebbenden raadplegen bij de evaluatie van de voortgang van maatregelen	Zekerheid dat problemen naar behoren zijn afgehandeld en niet meer terugkomen		MT	
	Volgens de leverancier zijn alle problemen v.w.b. leefbaar loon en/of vrijheid van vakvereniging opgelost	Belanghebbenden raadplegen bij de evaluatie van de voortgang van maatregelen	Zekerheid dat problemen naar behoren zijn afgehandeld en niet meer terugkomen		MT, i.o.m. audit organisatie	
	Volgens de leverancier zijn alle problemen v.w.b. discriminatie en gender opgelost	Belanghebbenden raadplegen bij de evaluatie van de voortgang van maatregelen	Zekerheid dat problemen naar behoren zijn afgehandeld en niet meer terugkomen		MT	
	Volgens de leverancier zijn alle problemen met gedwongen arbeid onder migrant workers opgelost	Belanghebbenden raadplegen bij de evaluatie van de voortgang van maatregelen	Zekerheid dat problemen naar behoren zijn afgehandeld en niet meer terugkomen		MT	

	Volgens de leverancier zijn alle problemen v.w.b. veiligheid en gezondheid opgelost	Belanghebbenden raadplegen bij de evaluatie van de voortgang van maatregelen	Zekerheid dat problemen naar behoren zijn afgehandeld en niet meer terugkomen		MT
5. Rapporteren	TruStone-richtlijnen voor publieke communicatie opvolgen	Publiek rapporteren over ons due diligence-beleid en -processen, en over risico's en gevolgen in onze keten. Onze communicatie over ketenverantwoordelijkheid brengen naar lokale organisaties en belanghebbenden via onze lokale projecten in risicolanden;	Door publiek te communiceren laten we zien dat we op schema zijn met het implementeren van de OESO-richtlijnen	Vanaf 01-04-2021 o.a. middels blogs en Social Media (doorlopend)	MT/ Marketing/ Communicatie
		Nazorg geven en communicatie hierover	Door publiek te communiceren zoals bijv., een ongeval o.b.v. een area based approach	Vanaf 01-04-2021 o.a. middels blogs en Social Media, duurzaamheids verslag (doorlopend)	MT/ Marketing/ Communicatie
6. Klachten en geschillen	Op 1 maart 2021 is het klachten- en geschillenmechanisme van TruStone van start gegaan maar het is niet heel toegankelijk voor eventuele indieners van klachten.	Belanghebbenden attent maken op het bestaan en rol van de klachten- en geschillencommissie van het TruStone Initiatief Lokale klachtenmechanismen bij leveranciers stimuleren en ondersteunen.	(migranten) Arbeiders, omwonenden en hun vertegenwoordigers weten dat en waar ze klachten kunnen indienen	Vanaf 01-03-2021 o.a. via regelmatige contractors meetings	Inkoop en Communicatie